

**Załącznik do uchwały Nr XIII/ 80/2012
Rady Gminy Męcinka
z dnia 17 lutego 2012r.**

Stanowisko Rady Gminy Męcinka w sprawie projektowanej likwidacji Sądu Rejonowego w Jaworze

Rada Gminy Męcinka wyraża zdecydowany sprzeciw wobec planów Ministerstwa Sprawiedliwości wyrażonych w projekcie rozporządzenia, zmierzających do zniesienia na terenie województwa dolnośląskiego niektórych sądów rejonowych, w tym - w obszarze właściwości Sądu Okręgowego w Legnicy, Sądu Rejonowego w Jaworze. Powiat Jaworski już wcześniej został pozbawiony Wydziału Pracy, który został przeniesiony do Sądu Rejonowego w Legnicy, co przez mieszkańców naszego Powiatu, jak też przez władze samorządowe poszczególnych gmin, zostało odebrane jako drastyczne ograniczenie praw obywatelskich, tj. prawa dostępu do wymiaru sprawiedliwości.

Rada gminy wskazuje przy tym, iż w projektowanym rozporządzeniu brak jest uregulowań dotyczących funkcjonowania wydziałów ksiąg wieczystych, co w ocenie rady oznaczałoby ich całkowitą likwidację. Ponadto nie wiadomo o zespołach kuratorskiej służby sądowej, oddziałach administracyjnych, biurach podawczych, księgowości oraz kasach.

Zniesienie niektórych sądów rejonowych oparto o jedyne kryterium - limit etatów co jest nie tylko niezrozumiałe, ale błędne z założenia. Charakter spraw, ilość spraw, ich zawartość, skuteczność i szybkość ich rozpoznawania przez sąd, a także uwarunkowania miejscowe oraz odległość jaką mieszkańcy będą musieli pokonywać celem uzyskania orzeczenia sądu, to kryteria, które powinny decydować o organizacji wymiaru sprawiedliwości. Na szczególną uwagę zasługuje okoliczność, że reorganizacją objęte są sądy rejonowe z wieloletnią tradycją, doświadczoną kadrą sędziowską i administracyjną, realizującą z dobrymi wynikami swoje zadania oraz kształtującą świadomość prawną społeczeństwa.

Przeciwko zniesieniu Sądu Rejonowego w Jaworze przemawiają przede wszystkim względy merytoryczne związane z uzyskiwanymi efektami jego pracy. Łącznie w 2010 roku wpłynęło do Sądu Rejonowego w Jaworze 15923 spraw, z czego załatwiono aż 15787 spraw. Liczba załatwień spraw jest niewiele mniejsza od wpływu, a co za tym idzie sprawy załatwiane są bez zbędnej zwłoki. Na uwagę zasługuje też sprawność postępowań. Na podstawie informacji statystycznych można jednoznacznie stwierdzić, że Sąd Rejonowy w Jaworze w roku sprawozdawczym (2010) osiągnął znacząco lepsze wyniki aniżeli średnia krajowa. Z analizy danych w zakresie sprawności postępowania, postępowania międzyinstancyjnego wynika też, że szybkość rozpoznawania spraw jest najlepsza bądź jedna z najlepszych w okręgu legnickim. W zakresie jakości orzecznictwa natomiast wynika, że jakość w Sądzie Rejonowym w Jaworze jest najlepsza w całym okręgu. Zwrócić należy szczególną uwagę na wynik Wydziału Cywilnego, gdzie aż 82,6 % apelacji zostało oddalonych, a żadna sprawa nie została uchylona do ponownego rozpoznania. Można przypuszczać, że wynik ten jest jednym z najlepszych w całym kraju.

Podjętym działaniom Ministerstwa przyświecają planowane oszczędności. Dokonując tylko powierzchownej analizy kosztów oczywiste jest, że takich oszczędności nie będzie. Bezpośrednim

skutkiem zniesienia sądu będzie rzeczywiste pogorszenie dostępności do prezesa sądu, który umiejscowiony zostanie w strukturze sądu rejonowego, w większości przypadków odległego dla obywatela. Właśnie z uwagi na odległość, prezesi sądów, pomimo ciążącej na nich odpowiedzialności za kierowane przez siebie sądy, zostaną w znacznym stopniu pozbawieni instrumentów umożliwiających właściwe wypełnianie swoich obowiązków. Na czele każdego zamiejscowego wydziału cywilnego, karnego, rodzinnego i nieletnich, ksiąg wieczystych stoi przewodniczący wydziału, który wspomagany jest przez kierownika sekretariatu. Nie tylko nie widać oszczędności, ale pojawia się pytanie o racjonalność takich działań.

Zdumienie budzi również fakt całkowitego braku rozeznania przez Ministra Sprawiedliwości uwarunkowań społeczno-gospodarczych wspólnot samorządowych, które zostały objęte reorganizacją wymiaru sprawiedliwości. Obowiązkiem państwa jest zorganizowanie systemu prawnego w sposób umożliwiający sądom spełnianie wszystkich wynikających z niego warunków. Wymiar sprawiedliwości tylko wtedy ma sens, gdy końcowy efekt pracy sądów jest zbieżny z założeniami dobrze funkcjonującego państwa. W tej dziedzinie nowoczesne Państwo nie może bronić się, wskazując jako koronny argument - trudną sytuację ekonomiczną. Dodatkowym elementem przemawiającym przeciwko oddalaniu wymiaru sprawiedliwości od obywateli jest zachwianie poczucia bezpieczeństwa. Obywatele niewątpliwie odczują, iż państwo znów ich kosztem oszczędza, i to w sferze niesłuchanie ważnej społecznie.

Kierunek proponowanych zmian organizacji podstawowego szczebla wymiaru sprawiedliwości odbierany jest przez społeczności lokalne jako zaprzeczenie publicznych deklaracji kolejnych rządów o decentralizacji państwa i wstęp do zanegowania reformy administracyjnej państwa wprowadzającej z dniem 1 stycznia 1999 roku trójstopniowy podział terytorialny państwa. Tak pomyślana reforma osłabia cały system wymiaru sprawiedliwości, a także osłabia i degraduje powiat jako jednostkę samorządu i ważny element struktury państwa, który w myśl pierwotnych założeń miał przecież zapewnić swoim mieszkańcom kompleksowe załatwianie spraw na tym szczeblu, bez konieczności pokonywania dużych odległości do instytucji publicznych w ośrodkach regionalnych. Twórcy reformy państwa właśnie wokół takich instytucji publicznych jak prokuratura, sądy, Policja, szpitale, straż pożarna, inspekcja sanitarna czy inspekcja weterynaryjna budowali mapę powiatów na mapie całego kraju. Dlatego jednostki samorządu terytorialnego powinny być poważnym partnerem w konsultacjach prowadzonych w tak istotnej sprawie, a ich głos wzięty pod uwagę.

Wszystkie przedstawione powyżej okoliczności przemawiają za pozostawieniem dotychczasowej właściwości sądów rejonowych województwa dolnośląskiego, w tym Sądu Rejonowego w Jaworze gdyż leży to w dobrze rozumianym interesie społeczności lokalnych, a tym samym także w interesie państwa.

PRZEWODNICZĄCY RADY

Wiesław Gregulski